

บทสังเคราะห์
การศึกษาเพศวิถีของวัยรุ่นตั้งครรภ์ในวัยเรียน
Pregnant Adolescent Students' Sexuality*

อาจารย์ประไพพิศ เขมะชิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมล มาโนสฤดี
อาจารย์ปราณี จิตรรัตนพงษ์
อาจารย์ดาวพันธ์ เฉลยพงษ์

1. คำนำ

ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกที่ได้รับอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดการถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม ประเพณี การลอกเลียนแบบและวิถีการดำเนินชีวิต เช่น พฤติกรรมการบริโภค พฤติกรรมทางเพศ พฤติกรรมการเรียนรู้ ตามอารยธรรมตะวันตกมากขึ้น สังคมไทยเดิมเป็นสังคมวิถีชาวพุทธ มีแนวปฏิบัติยึดหลักธรรม และเชื่อฟังคำสั่งสอนของบุพการีที่ตนเคารพนับถือ ทำให้เด็กกลุ่มลูกหลานมีวิถีชีวิตแบบจารีตประเพณี วิถีประชา กล่าวคือว่ากล่าวตักเตือน ตลอดจนยึดหลักพรหมจรรย์รักษา นวลสงวนตัวไม่ชิงสุกก่อนห่าม ไม่หมกมุ่นเรื่องเพศสัมพันธ์ มีความละอาย ในการประพฤติกและพูดจาเกี่ยวกับเรื่องเพศในที่สาธารณะ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ ทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี โดยเฉพาะกับวัยรุ่นเรื่องการเลียนแบบ ความนิยมชื่นชอบ การบริโภคค่านิยม วิถีชีวิต การสร้างอัตลักษณ์ กลุ่มเพื่อน และพฤติกรรมทางเพศเปลี่ยนแปลงไป

รายงานยูนิเซฟปี 2003(2546) นำเสนอโดยนพ.สุริยเดช ทรีปาตี กุมารแพทย์สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี โรงพยาบาลเด็ก พบว่าวัยรุ่นไทยเฉลี่ย 1,000 คน ตั้งครรภ์และคลอดบุตรเป็นแม่ถึง 70 คน ขณะที่ประเทศอย่าง ญี่ปุ่น เกาหลี หรือแม้แต่จีน มีอัตราส่วนของแม่วัยรุ่นเพียง 4-5 คนต่อประชากร 1,000คน สิงคโปร์ประมาณ 8 คนต่อ1,000 ในกัมพูชาอัตราการตั้งครรภ์ของแม่วัยรุ่นอยู่ที่ประมาณ 15 คนต่อ 1,000 คน ไทยเราติดอันดับในกลุ่มเดียวกับอินเดีย บังกลาเทศ ซึ่งมีประชากรมากกว่าเราหลายเท่า

* โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยเกริก ประจำปีการศึกษา 2551

ภาวะวิกฤติของวัยรุ่นตั้งครรภ์ ทำให้เกิดการศึกษาวิจัยที่พยายามหาสาเหตุแห่งการตั้งครรภ์เด็ก อันเป็นที่มาของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาหาสาเหตุจากปัจจัยภายนอก เช่น เกิดจากความล้มเหลวของการให้ความรู้เพศศึกษา ปัญหาครอบครัว และปัญหาสังคม

การศึกษาดังกล่าวก่อให้เกิดแรงบันดาลใจกับคณะผู้วิจัยในการศึกษาเพศวิถีของเด็กวัยรุ่นตั้งครรภ์ในวัยเรียน โดยเปลี่ยนมุมมองมาศึกษาหาเหตุผลจากปัจจัยภายในตัวบุคคล ไม่ละเลยมองข้าม

บริบทที่หล่อหลอมเพศวิถีของเด็กซึ่งก่อให้เกิดการตั้งครรรค์ตามมา เช่นสังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ประสบการณ์จากบรรพบุรุษ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มุ่งอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีก เพื่อหาสาเหตุและทำความเข้าใจรากเหง้าของปัญหาอย่างลึกซึ้งชัดเจน เพราะเมื่อยังไม่เข้าใจปัญหาอย่างชัดเจน จะไม่สามารถก่อให้เกิดแนวทางแก้ไขอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่ความช่วยเหลือของการตั้งครรรค์เด็กได้

2. แนวคิด ทฤษฎี วาทกรรม และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยได้นำเสนอผ่านแนวคิด ทฤษฎี และวาทกรรมของฟูโกต์ ในการอธิบายประวัติศาสตร์เกี่ยวกับรูปแบบต่างๆ ในการใช้ชีวิตของมนุษย์ ที่ทำให้มนุษย์ถูกสร้างขึ้นมาเป็น The Subject ระบบการเลี้ยงดู (Socialization) การหล่อหลอมของสังคม ทั้งนี้อาจทำให้เด็กตกอยู่ภายใต้ภาวะเป็นอื่น (The Other) หรือเป็นเด็กภาวะชายขอบ ต้องถูกเบียดขับ กระเสือกกระสนดิ้นรนต่อสู้หาทางออกเพื่อความอยู่รอดของตนเอง ทางออกของเด็กเกิดขึ้นโดยการสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) เพื่อแก้ไขสถานการณ์ให้ตัวเด็กเองหลุดพ้นจากเหตุการณ์ที่ถูกบีบบังคับ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกายหรือจิตใจ เนื่องจากบุคคลรอบข้างซึ่งได้ช่วยกันตอกย้ำซ้ำความรุนแรงให้เด็ก โดยทางตรงและทางอ้อม ทั้งรู้และไม่รู้ตัว ผลที่ตามมาจึงก่อร่างให้เกิดเพศวิถีเด็ก นำไปสู่การตั้งครรรค์ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอในรายละเอียดของแนวคิด ทฤษฎี วาทกรรม และวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้องดังนี้

อำนาจในมุมมองของฟูโกต์ และเลียวตาร์ท กล่าวว่าอำนาจกระจายอยู่ทุกหนแห่ง โดยจะปรากฏอยู่ในทุกความสัมพันธ์ทางสังคมอาจอยู่ในรูปความสัมพันธ์เชิงอำนาจโดยเจตนา ทำให้ผู้ถูกกระทำ (Subject) มีการต่อสู้ขัดขืน ถูกเบียดขับออกจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของสังคมวัฒนธรรมกระแสหลัก บุคคลเหล่านี้เมื่อมารวมตัวกัน จะก่อร่างรูปแบบวัฒนธรรมกระแสรอง ตามแนวคิด ความเชื่อทัศนคติของตน เพื่อสร้างการยอมรับในหมู่พวก และอยู่ร่วมกันในภาวะการณ์ที่สังคมส่วนใหญ่เรียกว่าภาวะเป็นอื่น (The Other) ในการศึกษาเพศวิถีของวัยรุ่นตั้งครรรค์นี้จึงได้ศึกษาถึงภาวะภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ รูปแบบการต่อสู้ขัดขืนของเด็ก ภายใต้บริบทครอบครัว โรงเรียน และสังคมวัฒนธรรมกระแสหลักที่ก่อให้เกิดการตั้งครรรค์ในเด็ก

ความ“เป็นอื่น” หรือภาวะ “เป็นอื่น” (The Other)

Michel Foucault ได้เสนอวาทกรรม (Discourse) อธิบายความหมายของความ “เป็นอื่น”หรือภาวะ “เป็นอื่น” (Other) ว่าเป็นคนละเรื่องกับ "ทางเลือกในการพัฒนา" ซึ่งความ “เป็นอื่น” ของการพัฒนา เป็นการพูดถึงรายละเอียดและกระบวนการของการสร้างเอกลักษณ์/ตัวตนของสิ่งที่เรียกว่า "การพัฒนา" ว่ามีความเป็นอย่างไร เขายกตัวอย่างว่า เมื่อวาทกรรมในยุคหลังสงครามโลกได้ปรากฏ สิ่งซึ่งเรียกว่า "การพัฒนา" ทำให้เกิดการสร้างตัวตนเอกลักษณ์อีกชนิดหนึ่ง ในฐานะที่ความเป็นอื่นหรือเป็นคู่ตรงข้ามของการพัฒนา ซึ่งคือ "ความด้อยพัฒนา" และการพูดถึงความเป็นอื่นของการพัฒนานั้น เป็นการพูดถึงชุดของความสัมพันธ์ที่แนบแน่นและสลับซับซ้อนระหว่างอำนาจ/ความรู้/ความจริง/เอกลักษณ์/

ความเป็นอื่น ที่วาทกรรมการพัฒนาแห่งยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ผลิต/สร้างขึ้นมา พร้อมๆกับต้องการฉีกออกไปจากสิ่งที่เรียกว่า "การพัฒนา" เพื่อแสวงหารูปแบบการเปลี่ยนแปลงของสังคมแบบอื่นๆ ที่ไม่จำเป็นต้องผูกติดยึดโยงอยู่กับเรื่องของการพัฒนาอีกต่อไป ดังนั้นวาทกรรมการพัฒนาในรูปแบบใหม่จึงเป็นวาทกรรมของการเปิดพื้นที่/ต่อสู้/ช่วงชิงอำนาจในอีกรูปแบบ ที่เกิดหลังสมัยใหม่ซึ่งต้องการโฆษณา/สร้างภาพ/สร้างความจริงในอีกรูปแบบที่แตกต่าง

การยอมรับนับถือตนเอง (Self Esteem)

เพศวิถีของวัยรุ่นนอกจากจะอยู่ภายใต้การครอบงำของอำนาจสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมรอบตัวแล้ว เด็กวัยรุ่นยังพยายามสร้างพลังอำนาจในตัวเอง ตามความปรารถนา สร้างอัตลักษณ์ แต่เนื่องจากแต่ละคนมีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน มีการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน ทำให้มีแนวเพศวิถีแตกต่างกัน ยิ่งกว่านั้นวัยรุ่นยังพยายามสร้างการยอมรับนับถือขึ้นภายในตนเอง ตามรูปแบบเพศวิถีของแต่ละคนด้วย ซึ่งรูปแบบการยอมรับนับถือตนเองเกิดจากปัจจัยภายนอกที่สำคัญ ได้แก่ ครอบครัว – พ่อแม่ โรงเรียน การศึกษา สถานภาพทางสังคม และกลุ่มเพื่อน(กิตติภา สุวรรณรัตน์, 2545)

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาบริบททางสังคม และวัฒนธรรม ซึ่งก่อร่างเพศวิถี ที่นำไปสู่ภาวะการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในวัยเรียน ที่ยังไม่พร้อมจะมีครอบครัว

4. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเพศวิถีเด็กตั้งครรภ์ในวัยเรียนนี้กำหนดขอบเขตเฉพาะเด็กวัยรุ่นอายุไม่เกิน 15 ปี หรือกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มาพำนักพักในพื้นที่ชั่วคราว

เพศวิถี ในความหมายของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมิได้มุ่งเน้นที่เพศสรีระ แต่หมายถึงรูปแบบวิถีคิดที่เกี่ยวข้องกับค่านิยม บรรทัดฐาน ความปรารถนา รสนิยม และการแสดงออกทางเพศของบุคคล การให้คุณค่าต่ออัตลักษณ์ ความรู้สึกต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และการจัดการความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศตรงข้าม ที่เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

5. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก(Indepth Interview) เพื่อศึกษาบริบทสังคม เบ้าหลอมที่มาของเพศวิถีของผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบกับการเก็บข้อมูลจากบุคคลรอบข้างทางอ้อม เช่น แม่ของเด็ก ยาย พี่เลี้ยง และญาติ อันนำมาซึ่งข้อมูลแห่งการก่อเกิดวาทกรรม ที่มีผลต่อบริบทการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพศวิถีของวัยรุ่นตั้งครรภ์ในวัยเรียน

เครื่องมือที่ใช้และมีความสำคัญมากคือตัวของผู้วิจัย เนื่องจากผู้วิจัยจะต้องพยายามศึกษาหาความรู้กับผู้ใช้ข้อมูลหลัก เพื่อให้ได้ข้อมูลใกล้เคียงความจริงมากที่สุด จนกระทั่งผู้ใช้ข้อมูลหลักไว้วางใจ เปิดหัวใจ ยอมให้ข้อมูลเชิงลึกของเหตุผลที่มาที่ไป การก่อเกิดอารมณ์ความรู้สึกในแต่ละเหตุการณ์ ในช่วงชีวิตที่ผ่านมา

ประการต่อมาคือการใช้เทคนิคสร้างแนวคำถาม ประกอบด้วยสถานการณ์ที่นำไปสู่การตั้งครรภ์ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู ประวัติการศึกษา การรับสื่อ การคบเพื่อน เพศสัมพันธ์ ครั้งแรก การคุมกำเนิด ทักษะคติ ความรู้และพฤติกรรมที่เกี่ยวกับเพศศึกษา การใช้เวลาว่าง สิ่งเสพติด อบรมมุข การใช้บริการสาธารณสุข การคลอด การทำแท้ง อาการแทรกซ้อน ความรู้สึก การตัดสินใจต่อตนเองปัจจุบันและอนาคต ผลกระทบทางกาย ทางใจ สังคม และเศรษฐกิจ อันเนื่องจากการตั้งครรภ์ในวัยเรียน

6. ผลการวิจัย

การศึกษาพบว่า

1. เพศวิถีที่นำไปสู่การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นอายุไม่เกิน 15 ปี คือ เพศวิถีในภาวะ “เป็นอื่น” หรือภาวะชายขอบ ซึ่งเกิดจากลักษณะความสัมพันธ์เชิงอำนาจและการกระทำความรุนแรงโดยมี “ระเบียบวินัย” หรือ “จารีตปฏิบัติ” เป็นเครื่องมือที่ใช้ควบคุม ดูแล อบรมสั่งสอน หรือฝึกฝนให้เด็กปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด จนทำให้เกิดการต่อต้านจากเด็กวัยรุ่น ด้วยพวกเขาที่มีพลังอำนาจภายในตัว มีจารีตปฏิบัติและความเชื่อที่แปลกแยกจากของผู้ใหญ่

2. กรอบแนวคิดของสังคมกระแสหลักตัดสินว่า เด็กคนไหนปฏิบัติตามจารีตจะเป็นเด็กดี เด็กคนไหนไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติต่างจากความเชื่อของผู้ใหญ่จะเป็นเด็กไม่ดี โดยส่งผ่านทางพลังอำนาจของผู้ใหญ่ลงไปที่เด็ก เด็กเองก็มีพลังอำนาจแฝงความเชื่อหรือแนวทางปฏิบัติตนยุคใหม่ ที่แปลกแยกจากยุคสมัยของผู้ใหญ่ด้วย โลกของเด็กและผู้ใหญ่จึงเป็นคนละโลกกัน

3. การแสดงพลังอำนาจต่อต้านของเด็กที่มองว่าผู้ใหญ่ยึดจารีตปฏิบัติเดิมไม่ใช่พวกเขา พวกเขาจึงแสดงการต่อต้านในรูปแบบของการไม่ปฏิบัติตาม ขณะเดียวกันเด็กก็แสวงหาและสร้างพื้นที่ในสังคมสำหรับพวกเขาเอง โดยพยายามสร้างอัตลักษณ์ด้วยการแต่งกายผิดระเบียบ เจาะหู คบเพื่อนต่างเพศ ผิดศีล ละเมิดบทบัญญัติศาสนาอิสลาม ไม่ละหมาด กินหมู ทำทุกอย่างที่ผู้ใหญ่ไม่ยอมให้ทำ

4. เพศวิถีของวัยรุ่นดำเนินอยู่ท่ามกลางความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่มี “ระเบียบวินัย” หรือ “จารีตประเพณี” เป็นกลไกในการควบคุมการประพฤติปฏิบัติในบริบทของเบ้าหลอมต่างๆ จนกล่าวได้ว่า “พวกเขาเป็นผู้ถูกกระทำ”

5. เบ้าหลอมครอบครัว: เด็กวัยรุ่นตกอยู่ในภาวะ “เป็นอื่น” จากระเบียบวินัยของครอบครัวที่ใช้ “อำนาจ” กับ “ความรัก” จากการศึกษาพบว่ากรอบเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างเข้มงวด กำหนดให้พวกเขาต้องปฏิบัติตามโครงสร้างที่วางไว้ ไปโรงเรียน ช่วยงานบ้าน ห้ามเที่ยวเตร่ ต้องขยันเรียน ห้ามคบเพื่อนต่างเพศ ให้อยู่กับบ้านหรือญาติผู้ใหญ่ ถ้ารู้ว่าเด็กไม่เชื่อฟัง คบเพื่อนต่างเพศจะถูกตำหนิ ตำทอ และกักขัง การแสดงอำนาจผ่านวิธีคิดและความเชื่อของพวกเขาผ่านคำว่า “ความรักความหวังดี”

กลายเป็นผลทางลบผลักดันให้บุตรหลานเกิดการต่อต้าน หนีออกจากสังคมครอบครัวไปหา “พื้นที่ทางสังคมใหม่” ซึ่งเป็นสังคมชายขอบสร้างอัตลักษณ์ที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มชายขอบด้วยกัน จนก่อให้เกิดปัญหาการตั้งครุภีในวัยเรียน

6. เบ้าหลอมโรงเรียน: เพศวิถีของเด็กวัยรุ่นนอกจากเกิดจากการถูกเบียดขับออกจากครอบครัวแล้ว ยังมาถูกกระทำซ้ำความ “เป็นอื่น” จากการใช้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างครูกับศิษย์ผ่าน “ระเบียบวินัย” ของโรงเรียน ที่เน้นความเข้มงวดตั้งแต่เครื่องแต่งกายจนถึงเรื่องการเรียน ถึงขั้นแยกระดับและพื้นที่ของเด็กเก่งนั่งหน้าห้อง เด็กเรียนไม่เก่งนั่งหลังห้อง ครูเน้นวัฒนธรรมการเรียน แต่เด็กวัยรุ่นกลับใช้ทั้งวัฒนธรรมการเรียนควบคู่กับการใช้ชีวิตคู่ ทำให้ครูไม่สนใจเด็กเรียนไม่เก่ง และเช่นเดียวกันครูก็ไม่ใช่ที่ไวใจของเด็กไม่เก่งด้วย

7. การแสดงพลังอำนาจของเด็กนักเรียนที่เชื่อแนวปฏิบัติวัฒนธรรมคู่ขนานระหว่างการเรียนและการใช้ชีวิต จะสร้างอัตลักษณ์ด้วยการไม่ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน แต่งตัวผิดระเบียบ ไม่ตั้งใจเรียน คบเพื่อนต่างเพศ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าพวกเขาไม่เป็นที่ยอมรับของครูเกิดภาวะ “เป็นอื่น” ขณะเดียวกันพวกเขาก็ไม่ยอมจำนนต่อการใช้อำนาจผ่าน “ระเบียบวินัย” ของโรงเรียนและครู ผลของการใช้ “อำนาจ” ตอบโต้กันกลายเป็นแรงกระชับพื้นที่ให้เกิดการรวมตัวของกลุ่มแก๊งเด็กชายขอบในห้องเรียนและนอกโรงเรียน

8. เบ้าหลอมวัฒนธรรมและสังคม: เด็กวัยรุ่นที่ตั้งครุภีในวัยเรียนมีเพศวิถีที่เกิดจากการถูกเบียดขับออกจากพื้นที่ในครอบครัว พื้นที่ในโรงเรียน เมื่อมาอยู่ในสังคมพวกเขาต้องเผชิญกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจในชุมชน ถูกสังคมเพ่งโทษ และใช้อำนาจผ่านจารีตปฏิบัติของคนในสังคมกำหนดพฤติกรรมและเพศวิถีให้อยู่จารีตปฏิบัติกระแสหลักอีก

พวกเขาจึงหาทางออกด้วยการรวมกลุ่มหาพื้นที่ทางสังคม แสดงพลังอำนาจด้วยการต่อต้านปฏิเสทกฎเกณฑ์จารีตของสังคม สร้างอัตลักษณ์ในบริบทของเพศวิถีที่มีความหมายหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องวิถีคิด การแต่งกาย การคบเพื่อนต่างเพศ ความสัมพันธ์ทางเพศ การยึดถือพรหมจรรย์และการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งล้วนเป็นวิถีคิดและปฏิบัติที่ตรงข้ามกับสิ่งที่ผู้ใหญ่ในสังคมยึดมั่นปฏิบัติ

9. เด็กภาวะ “เป็นอื่น” จะถูกสังคมปฏิเสธ กดขี่ ลิดรอนความคิด การแสดงออก พรสวรรค์ และการแสดงความสามารถตามความถนัด ด้วยเพราะเขาไม่มีความถนัดด้านการเรียนในระบบ เพศวิถีของพวกเขาจึงเป็นเพศวิถีที่ถูก “กดปราบ” พวกเขาจึงต้องสร้างพลังอำนาจให้กับตนเอง สร้างอัตลักษณ์แสวงหาอิสรภาพ ดึงคำพูดของตุร่งที่ว่า “ผู้แสวงหาอิสรภาพแห่งตน พยายามสร้างอัตลักษณ์ใหม่ให้กับตนเอง”

10. เพศวิถีที่นำพาไปสู่การตั้งครุภีของวัยรุ่นในวัยเรียนจึงเป็นเพศวิถีที่ประกอบสร้างขึ้นในบริบทของความสัมพันธ์เชิงอำนาจกับภาวะ “เป็นอื่น” ที่เกิดจากการใช้กรอบความรู้ซึ่งเป็น “ความรู้แบบชั่วคราว” ที่ต่างกัน

11. อำนาจผ่านเครื่องมือที่เรียกว่า “ความรู้แบบชั่วคราว” เป็นการถ่ายทอดความรู้จากกลุ่มเพื่อนสู่เพื่อน ด้วยพวกเขาต่างก็ตกอยู่ในภาวะ “เป็นอื่น” หรือเด็กชายขอบในโรงเรียน ซึ่งล้วนเป็นเพศวิถีเชิงลบในสายตาผู้ใหญ่ ได้แก่ ประสบการณ์เพศสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ทางเพศ การทำแท้ง และยา

เสพติด เทคนิคการถ่ายภาพที่มีทั้งลักษณะพูดคุยแลกเปลี่ยนหลังห้องเรียน หลังโรงเรียน และการใช้เครื่องมือสื่อสารชนิดที่เรียกว่า “เสพติด” โดยเฉพาะอย่างยิ่งโทรศัพท์มือถือหรือโทรศัพท์เคลื่อนที่และสื่ออินเทอร์เน็ตรูปแบบต่างๆ

12. เพื่อสร้างพลังอำนาจให้กับตนเอง วัยรุ่นจะมีวิธีการแย่งชิงพื้นที่ในโรงเรียนด้วยการตบตี ทำร้ายร่างกายกัน หรือมีเพศสัมพันธ์กับหัวหน้าแก๊งเพื่ออาศัยบารมีกับเพื่อนและลูกน้อง

13. เมื่อทราบว่าตนเองตั้งครรรค์ พวกเขาต้องเผชิญกับเพศวิถีที่เชื่อมโยงกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจซ้อนอำนาจ ผ่านจารีตปฏิบัติซึ่งเป็นความเชื่อของสังคม ในการแก้ไขปัญหาการตั้งครรรค์ด้วยการถูกระทำความรุนแรงจากผู้ปกครอง การพาไปทำแท้ง ด้วยวิธีที่เสี่ยงอันตรายหลายวิธี และกระทำซ้ำความรุนแรงด้วยการถูกลงโทษให้ทั้งลูกให้สถานสงเคราะห์ การใช้คำขู่ตัดลูกตัดหลานหากไม่ปฏิบัติตามในเวลาเดียวกันการใช้ชีวิตคู่ก็ต้องเผชิญกับเพศวิถีภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในบริบทของความรุนแรง เนื่องจากการตั้งครรรค์ไม่พร้อม ทำให้ฝ่ายชายไม่พอใจ เด็กตั้งครรรค์จึงถูกระทำความรุนแรง กดขี่ ข่มขู่ กักขัง ทำร้ายร่างกายและจิตใจ ถึงขั้นต้องหลบหนีขณะตั้งครรรค์

7. สรุป

คณะวิจัยพบว่า บริบทหรือเบ้าหลอมครอบครัว โรงเรียน และสังคมวัฒนธรรมซึ่งยึดวัฒนธรรมกระแสหลักใช้ “อำนาจ” ผ่านเครื่องมือ “จารีตปฏิบัติ ระเบียบวินัย ความรัก ความหวังดี” ผลักให้เกิด “เด็กชายขอบ” ซึ่งพยายามที่จะขัดขืนวัฒนธรรมกระแสหลัก โดยการสร้างอัตลักษณ์เฉพาะกลุ่มของตนขึ้นมา เพื่อสร้างการยอมรับ หากจุดยืน สร้างพื้นที่ใหม่ทางสังคมของกลุ่มตน มีความใกล้ชิดสนิทสนมเป็นรูปแบบหนึ่งในการสร้างการยอมรับในกลุ่ม จนนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์วัยเด็ก

“เด็กชายขอบ” จึงเป็น “ผู้ถูกระทำให้เกิด “ความเป็นอื่น” จากสังคมและวัฒนธรรมซึ่งยึดวัฒนธรรมกระแสหลัก ดังนั้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งบทบาทของสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และการปรับเปลี่ยนทัศนคติของสังคมผ่านการรณรงค์ และสื่อมวลชน จะช่วยแก้ หรือลดทอนปัญหา การตั้งครรรค์ของวัยรุ่นในวัยเรียนได้

บรรณานุกรม

กิตติภา สุวรรณรัตน์. (2545). “การสร้างพลังอำนาจในตนเองของสตรีที่ประสบปัญหาความรุนแรง ในครอบครัว : ศึกษากรณีศูนย์พิทักษ์สิทธิสตรี มูลนิธิเพื่อนหญิง.” ปรินฎยานิพนธ์ หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กฤตยา อาชวนิจกุล และกาญจนา ตั้งชลทิพย์. (2551). มิติ “เพศ” ในประชากรและสังคม. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

จักร์ พันธุ์ชูเพชร. บทความทางวิชาการ กรอบแนวคิดว่าด้วยเรื่อง “อำนาจ” ตามแนวของมิเชล ฟูโกต์. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. (2551). **บทความพิเศษ: นิยาม ความหมาย และกรอบแนวคิด.**
กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชวลีพร ปิยสุทธิ. (2539). “การเสริมสร้างพลังอำนาจ”. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สร้อยบุญ ทรายทอง. (2548). “**เพศวิถีของวัยรุ่น : ผลผลิตจากความรุนแรงเชิงโครงสร้างของ
วัฒนธรรมดั้งเดิมกับความทันสมัย กรณีศึกษาในบริบทสังคมอีสาน**”. การประชุมวิชาการ
ประชากรศาสตร์แห่งชาติ.

_____. (2551). คู่มือ “**คุมคุมกัน**” วันคุมกำเนิดโลก. (เอกสารเผยแพร่).

“การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น อายุต่ำกว่า 20 ปี,” เด็กท้องก่อนวัย เรื่องจริงที่ต้องแก้ไขโดยด่วน (2554, 29
กรกฎาคม). **หมวดหมู่ : กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา**

http://hpe4.anamai.moph.go.th/hpe/mch/teenage_pregnancy.php

“**ใจไทยท้องก่อนแต่ง** แชนหน้าญี่ปุ่น 20 เท่า” **มติชน** 24 มกราคม 2551.

“**ข้อคิดเด็กไทยท้องก่อนวัย**สมควรมากที่สุดอันดับหนึ่งในเอเชียอาคเนย์” **สยามทูเดย์**. 11 ตุลาคม
2550.

“**เด็กไทยท้อง-คลอดก่อนวัย**ปีละกว่าแสน! ช่มชื่นวันละ 15 ราย,” **ข่าวสารานุกรมสุข.**

<http://www.sk-hospital.com> 11 กุมภาพันธ์ 2551.

“**ตะลึง!! เด็กหญิง 11 ขวบตั้งครรภ์**”. **มติชน** 24 มกราคม 2551 : 26.

“**วิจัยชี้ “เด็กท้องก่อนวัย” ไร้ความอบอุ่น-หลงวัตถุ,**” **คมชัดลึก**. 11 กรกฎาคม 2524.

“**สสส. ตะลึงแม่วัยเหี้ยะคลอดลูกเกือบ 8 แสน ใจเสพบุหรี่-เหล้าลด,**” **ข่าวสดรายวัน**. โดยโครงการ
ติดตามสถานการณ์เด็กและเยาวชน (Child Watch) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง
เสริมสุขภาพ (สสส.) <http://childwatch,rru.ac.th> 26 ธันวาคม 2551.